

латиною. Це палеотипи (зарубіжні стародруки до 1550 р. включно) «Про природу богів» Марка Туллія Ціцерона, «Історія Польщі» Яна Длугоша, «Роман про троянду» Жана де Мена та Гільома де Лорриса. Останнє видання - унікальне, надруковане 1538 р. в Паризькій королівській друкарні. Найвизначнішими паризькими виданнями в цій колекції є праці Арістотеля, Есхіла, Плутарха, Мартіна Лютера.

Серед книг знаменитої голландської фірми Ельзевірів у відділі є видання класиків давньої літератури, зокрема Сенеки та інших, а також історико-географічна серія з 35 книг «Республіка»

(1625-1649), присвячена опису окремих держав. З інших цікавих видань - «Портрети чи зображення знаменитих мужів» М.Рейснера (Страсбург, 1587). Книга містить галерею портретів, гравірованих по дереву Тобіасом Штіммером. Серед них - Еразм Роттердамський, Микола Коперник, Ян Гус та ін. «Історія Франції» Мезере (1643) має розкішний фронтиспис і гравіровані портрети короля Генріха I, його дружини дочки Ярослава Мудрого Анни Ярославни, їх сина Філіппа, імператора Франції.

У фонді відділу є й інші багаті книжкові колекції, які користуються великим попитом читачів.

З ФОНДІВ ЦНБ.

У 1920-1930-ті роки до Всенародної бібліотеки України надійшла величезна кількість колекцій книг і рукописів: приватні бібліотеки та архіви відомих історичних осіб, діячів науки й культури, кількасоттисячні зібрання ліквідованих духовних і державних установ, навчальних закладів, що мали свою багатотомову історію формування. Окремі з подарованих власниками чи їх нащадками колекцій зберігалися як меморіальні і такими ж залишилися, інші були розподілені між різними відділами ЦНБ, заново створеними колекціями. Так, колекцію видатного російського вченого-просвітителя, бібліографа, історика, дослідника давньоруської писемності і книгодрукування, митрополита Київського й Галицького Євгенія (Євфимія) Олексійовича Болховітінова було подаровано власником бібліотекам Києво-Софійського собору, Київської духовної академії, семінарії та консисторії. Частково за

життя митрополита у Києві (1822-1837) - приблизно 1046 книг, 84 рукописи, але більше за його духовним заповітом (1835) - приблизно 8000 книг, 3000 рукописів - згідно з волею власника було розподілено в 1838 р. Вже в складі зазначених зібрань колекція митрополита потрапила до фондів ЦНБ. Таким чином, доля знову об'єднала бібліотеку вченого, яку він збирав упродовж усього життя, починаючи з рідного Вороніж до останніх днів у Києві. Правда, об'єднання досить умовне, бо лише рукописи зберігаються більш-менш комплексно - в Інституті рукопису ЦНБ у різних фондах. Це оригінали, копії, списки історичних пам'яток, документів, літературних творів різними мовами. Приміром, «Копии с разных грамот и выписей, относящихся к Академии Киевской, найденные при Св. Синоде» були опубліковані в «Памятниках, изданных Временной комиссией» (К., 1846. -

Т.2) саме з копій, замовлених митрополитом Євгенієм. Є також найдавніший список 1794 р. перших частин «Енеїди» І.Котляревського, список 1776 р. «Ікони Алківіадської» Г.Сковороди, «Хроніки» Густинського монастиря (1670 р.) і Ф.Софоновича (копія поч. XIX ст.), список Літопису Самовидця (поч. XIX ст.) та ін.

Євгенія Рукавіцина